

Додаток 1
до рішення _____ сесії
сільської ради сьомого скликання
_____ року

Ставки єдиного податку для фізичних осіб-підприємців першої групи платників єдиного податку на території Марчихинобудської сільської ради

№ з/п	Код КВЕД	Назва	Фіксована ставка єдиного податку у відсотках до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року
1.		Роздрібна торгівля:	10
1.1.	47.81	Роздрібна торгівля з лотків і на ринках харчовими продуктами, напоями та тютюновими виробами	10
1.2.	47.82	Роздрібна торгівля з лотків і на ринках текстильними виробами, одягом і взуттям	10
1.3.	47.89	Роздрібна торгівля з лотків і на ринках іншими товарами	10
2.		Побутові послуги населенню:	10
2.1.	13.92	Виробництво готових текстильних виробів, крім одягу	10
2.2.	14.13	Виробництво іншого верхнього одягу	10
2.3.	14.19	Виробництво іншого одягу й аксесуарів	10
2.4.	14.20	Виготовлення виробів із хутра	10
2.5.	16.23	Виробництво інших дерев'яних будівельних конструкцій і столярних виробів	10
2.6.	16.29	Виробництво інших виробів з деревини; виготовлення виробів з корка, соломки та рослинних матеріалів для плетіння	10
2.7.	33.11	Ремонт і технічне обслуговування готових металевих виробів	10
2.8.	45.20	Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів	10

2.9.	74.20	Діяльність у сфері фотографії	10
2.10.	77.21	Прокат товарів для спорту та відпочинку	10
2.11.	77.29	Прокат інших побутових виробів і предметів особистого вжитку	10
2.12.	81.21	Загальне прибирання будинків	10
2.13.	81.22	Інша діяльність із прибирання будинків і промислових об'єктів	10
2.14.	95.21	Ремонт електронної апаратури побутового призначення для приймання, записування, відтворення звуку й зображення	10
2.15.	95.22	Ремонт побутових приладів, домашнього та садового обладнання	10
2.16.	95.23	Ремонт взуття та шкіряних виробів	10
2.17.	95.25	Ремонт годинників і ювелірних виробів	10
2.18.	95.29	Ремонт інших побутових виробів і предметів особистого вжитку	10
2.19.	96.01	Прання та хімічне чищення текстильних і хутряних виробів	10
2.20.	96.02	Надання послуг перукарнями та салонами краси	10
2.21.	96.03	Організування поховань і надання суміжних послуг	10
2.22.	96.09	Надання інших індивідуальних послуг, н. в. і. у.	10
Інші види господарської діяльності, які не ввійшли до переліку, крім тих, здійснення яких заборонено спрощеною системою			10

Примітка: у разі внесення змін або доповнень до Податкового кодексу України або Класифікації видів економічної діяльності - зміни до кодів та найменування зазначеного переліку застосовуються відповідно.

Секретар сільської ради

О.М. Козачек

Додаток 1
до рішення _____ сесії
сільської ради сьомого скликання
_____ року

**Фіксовані ставки
єдиного податку для фізичних осіб-підприємців другої групи на території
Марчихинобудської сільської ради**

№ з/п	КВЕД 009:2010		Назва виду економічної діяльності відповідно до КВЕД ДК 009:2010	Розмір фіксованої ставки єдиного податку у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року
	Секція, розділ, група	Клас		
1	2	3	4	5
2	C		Переробна промисловість	
	10.7		Виробництво хліба, хлібобулочних і борошняних виробів	
		10.71	Виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання	13
	16		Оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння	
	16.1		Лісопильне та стругальне виробництво	
		16.10	Лісопильне та стругальне виробництво	18
	18		Поліграфічна діяльність, тиражування записаної інформації	
	18.1		Поліграфічна діяльність і надання пов'язаних із нею послуг	
		18.12	Друкування іншої продукції	13
		18.13	Виготовлення друкарських форм і надання інших поліграфічних послуг	13
		18.14	Брошурувально-палітурна діяльність і надання пов'язаних із нею послуг	13
	20		Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	
	20.4		Виробництво мила та мийних засобів, засобів для чищення та полірування, парфумних і	

			косметичних засобів	
		20.42	Виробництво парфумних і косметичних засобів	13
5	G		Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	
	45		Оптова та роздрібна торгівля автотранспортними засобами та мотоциклами, їх ремонт	
	45.2		Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів	
		45.20	Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів	12
	45.3		Торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів	15
		45.31	Оптова торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів	17
		45.32	Роздрібна торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів	15
	46		Оптова торгівля, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами	
	46.4		Оптова торгівля товарами господарського призначення	
		46.43	Оптова торгівля побутовими електротоварами й електронною апаратурою побутового призначення для приймання, записування, відтворювання звуку й зображення	17
		46.47	Оптова торгівля меблями, килимами й освітлювальним приладдям	17
		46.49	Оптова торгівля іншими товарами господарського призначення	17
	46.5		Оптова торгівля інформаційним і комунікаційним устаткуванням	
		46.51	Оптова торгівля комп'ютерами, периферійним устаткуванням і програмним забезпеченням	17
		46.52	Оптова торгівля електронним і телекомунікаційним устаткуванням, деталями до нього	17
	46.7		Інші види спеціалізованої оптової торгівлі	
		46.73	Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням	17
		46.74	Оптова торгівля залізними виробами, водопровідним і опалювальним устаткуванням і приладдям до нього	17
	46.9		Неспеціалізована оптова торгівля	8
		46.90	Неспеціалізована оптова торгівля	8
	47		Роздрібна торгівля, крім торгівлі автотранспортними засобами та	8

			мотоциклами	
	47.1		Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах	8
		47.11	Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами	8
		47.19	Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах	8
	47.2		Роздрібна торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами в спеціалізованих магазинах	8
		47.24	Роздрібна торгівля хлібобулочними виробами, борошняними та цукровими кондитерськими виробами в спеціалізованих магазинах	8
		47.25	Роздрібна торгівля напоями в спеціалізованих магазинах	8
		47.26	Роздрібна торгівля тютюновими виробами в спеціалізованих магазинах	8
		47.29	Роздрібна торгівля іншими продуктами харчування в спеціалізованих магазинах	8
	47.3		Роздрібна торгівля пальним	
		47.30	Роздрібна торгівля пальним	8
	47.5		Роздрібна торгівля іншими товарами господарського призначення в спеціалізованих магазинах	
		47.51	Роздрібна торгівля текстильними товарами в спеціалізованих магазинах	8
		47.52	Роздрібна торгівля залізними виробами, будівельними матеріалами та санітарно-технічними виробами в спеціалізованих магазинах	8
		47.54	Роздрібна торгівля побутовими електротоварами в спеціалізованих магазинах	8
		47.59	Роздрібна торгівля меблями, освітлювальним приладдям та іншими товарами для дому в спеціалізованих магазинах	8
	47.6		Роздрібна торгівля товарами культурного призначення та товарами для відпочинку в спеціалізованих магазинах	8
		47.62	Роздрібна торгівля газетами та канцелярськими товарами в спеціалізованих магазинах	8
	47.7		Роздрібна торгівля іншими товарами в спеціалізованих магазинах	
		47.71	Роздрібна торгівля одягом у спеціалізованих магазинах	8
		47.72	Роздрібна торгівля взуттям і шкіряними виробами в спеціалізованих магазинах	8

		47.73	Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах	8
		47.75	Роздрібна торгівля косметичними товарами та туалетними принадлежностями в спеціалізованих магазинах	8
		47.76	Роздрібна торгівля квітами, рослинами, насінням, добривами, домашніми тваринами та кормами для них у спеціалізованих магазинах	8
		47.77	Роздрібна торгівля годинниками та ювелірними виробами в спеціалізованих магазинах	8
		47.78	Роздрібна торгівля іншими невживаними товарами в спеціалізованих магазинах	8
		47.79	Роздрібна торгівля уживаними товарами в магазинах	8
	47.8		Роздрібна торгівля з лотків і на ринках	
		47.81	Роздрібна торгівля з лотків і на ринках харчовими продуктами, напоями та тютюновими виробами	8
		47.82	Роздрібна торгівля з лотків і на ринках текстильними виробами, одягом і взуттям	8
		47.89	Роздрібна торгівля з лотків і на ринках іншими товарами	8
	47.9		Роздрібна торгівля поза магазинами	
		47.91	Роздрібна торгівля, що здійснюється фірмами поштового замовлення або через мережу Інтернет	8
		47.99	Інші види роздрібної торгівлі поза магазинами	8
7	I		Діяльність із забезпечення стравами та напоями	10
	56		Діяльність із забезпечення стравами та напоями	10
	56.1		Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування	10
		56.10	Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування	10
	56.3		Обслуговування напоями	
		56.30	Обслуговування напоями	10
8	J		Інформація та телекомунікації	
	62		Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність	
	62.0		Комп'ютерне програмування, консультування та пов'язана з ними діяльність	
		62.01	Комп'ютерне програмування	12
		62.02	Консультування з питань інформатизації	12
		62.03	Діяльність із керування комп'ютерним устаткуванням	12

		62.09	Інша діяльність у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем	12
	63		Надання інформаційних послуг	
	63.1		Оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність; веб-портали	
		63.11	Оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність	12
		63.12	Веб-портали	12
	63.9		Надання інших інформаційних послуг	
		63.99	Надання інших інформаційних послуг, н. в. і. у.	15
10	L		Операції з нерухомим майном	
	68		Операції з нерухомим майном	
	68.2		Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна	
		68.20	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна	14
11	M		Професійна, наукова та технічна діяльність	
	74		Інша професійна, наукова та технічна діяльність	
	74.2		Діяльність у сфері фотографії	
		74.20	Діяльність у сфері фотографії	14
12	N		Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	
	77		Оренда, прокат і лізинг	
	77.3		Надання в оренду інших машин, устаткування та товарів	
		77.33	Надання в оренду офісних машин і устаткування, у тому числі комп'ютерів	14
	82		Адміністративна та допоміжна офісна діяльність, інші допоміжні комерційні послуги	
	82.1		Адміністративна та допоміжна офісна діяльність	
		82.19	Фотокопіювання, підготування документів та інша спеціалізована допоміжна офісна діяльність	12
14	Q		Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	
	86		Охорона здоров'я	
	86.2		Медицина та стоматологічна практика	
		86.23	Стоматологічна практика	14
	86.9		Інша діяльність у сфері охорони здоров'я	
		86.90	Інша діяльність у сфері охорони здоров'я	14
16	S		Надання інших видів послуг	
	95		Ремонт комп'ютерів, побутових виробів і предметів особистого вжитку	
	95.1		Ремонт комп'ютерів і обладнання зв'язку	
		95.11	Ремонт комп'ютерів і периферійного	11

			устаткування	
	96		Надання інших індивідуальних послуг	
	96.0		Надання інших індивідуальних послуг	
		96.01	Прання та хімічне чищення текстильних і хутряних виробів	14
		96.02	Надання послуг перукарнями та салонами краси	14
		96.03	Організування поховань і надання суміжних послуг	14
		96.04	Діяльність із забезпечення фізичного комфорту	14
		96.09	Надання інших індивідуальних послуг, н. в. і. у.	14

Примітка: у разі внесення змін або доповнень до Податкового кодексу України або Класифікації видів економічної діяльності - зміни до кодів та найменування зазначеного переліку застосовуються відповідно.

Секретар сільської ради

О.М Козачек

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту рішення Марчихинобудської сільської ради
«Про встановлення ставок єдиного податку на території
Марчихинобудської сільської ради для фізичних осіб-підприємців на 2020
рік »

Назва регуляторного органу – Марчихинобудська сільська рада Ямпільського району Сумської області

Назва документу - «Про встановлення ставок єдиного податку на території Марчихинобудської сільської ради для фізичних осіб-підприємців на 2020 рік »

I. Визначення проблеми

Податковий кодекс України є законодавчим актом, який регулює відносини, що виникають у процесі встановлення та скасування податків та зборів в Україні, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю, а також відповідальність за порушення податкового законодавства.

Підпунктом 12.3.4. пункту 12.3 статті 12 Податкового кодексу України встановлено, що рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється відповідним органом місцевого самоврядування до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та зборів або змін (плановий період). В іншому разі норми відповідних рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

Виходячи із норм пункту 5 статті 2 та частини першої статті 3 Бюджетного кодексу України, бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України (однією зі складових якої є бюджети місцевого самоврядування), становить один календарний рік, що починається 01 січня кожного року й закінчується 31 грудня того ж року.

У 2018 році надійшло єдиного податку у сумі 241 081,27 грн., у тому числі від фізичних осіб-підприємців I та II групи 21 264,80 грн.

Проблему, яку пропонується розв'язати шляхом прийняття рішення є визначення на законних підставах розміру ставок із сплати єдиного податку.

Основною причиною виникнення проблеми є безпосередня вимога чинного законодавства України, згідно з якою органи місцевого самоврядування кожного року ухвалюють рішення про місцеві податки та збори на наступний рік.

Ухвалення рішення сільської ради «Про встановлення ставок із сплати єдиного податку на 2020 рік», що набуде чинності з наступного бюджетного періоду – з 01 січня 2020 року, необхідне для прозорого ефективного встановлення ставок єдиного податку, здійснення необхідного контролю за своєчасністю та повнотою проведення платежів.

Відповідно до статті 12 Кодексу сільські ради в межах повноважень ухвалюють рішення про встановлення місцевих податків і зборів. Згідно зі статтею 10 Кодексу єдиний податок належить до місцевих податків і фіксовані ставки єдиного податку для фізичних осіб-підприємців устанавлюються

сільськими радами в межах ставок, визначених Кодексом (для першої групи платників єдиного податку – у межах до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, для другої групи платників єдиного податку – у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати).

Відповідно до статей 291, 293 Кодексу органами місцевого самоврядування розміри ставок єдиного податку встановлюються для суб'єктів господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності. Вони належать до таких груп платників єдиного податку:

- перша група – фізичні особи-підприємці, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та/або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню (визначених статтею 291.7 Кодексу) і обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 300 000 грн.;

- друга група – фізичні особи-підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства, за умови, що протягом календарного року вони відповідають сукупності таких критеріїв:

- не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними в трудових відносинах, одночасно не перевищує 10;
- обсяг доходу не перевищує 1 500 000 грн.

За інформацією даних бухгалтерії Марчихинобудської сільської ради станом на 01.01.2019 року обліковано платників єдиного податку: I групи - 1 фізична особа-підприємець, II групи - 4 фізичних осіб-підприємців.

У разі неприйняття рішення, відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 Кодексу податок буде справлятися із застосуванням мінімальних ставок (оскільки мінімального розміру не встановлено, слід вважати, що надходження до бюджету міста від справляння цього податку будуть 0 грн.), негативний вплив буде завдано територіальній громаді, оскільки відсутність надходжень до бюджету сільської ради ставить під загрозу виконання програм: соціальних, економічних, екологічних, розвитку підприємництва, тощо.

Аналіз втрат до сільського бюджету

Таблиця 1

№п /п	Платники податку	Надходження сільського бюджету		Втрати сільського бюджету грн.
		у разі прийняття рішення на 2020 рік (грн)	у разі не прийняття рішення на 2020 рік	
1.	I група	2522,40	0	2522,40
1.	II група	16922,88	0	16922,88
	Разом	19445,28	0	19445,28

Розрахунок прогнозних надходжень до сільського бюджету I- II групи платників єдиного податку на 2020 рік

Таблиця 2

Кількість осіб	Прожитковий мінім/мін.зп	Ставка податку	Кількість місяців	прогноз надходжень на 2020 рік
I група				
1	2102	10	12	2522,40

II група				
4	4407	8	12	16922,88
Разом				19445,28

Для розрахунку прогнозних показників доходів враховано прогнозний прожитковий мінімум у 2020 році – 2102 грн., мінімальна заробітна плата 4 407 грн.

Так у разі неприйняття рішення «Про встановлення ставок із сплати єдиного податку на 2020 рік» сільською радою втрата сільського бюджету складе 19445,28 грн., що негативно вплине на виконання програми соціально-економічного розвитку Марчихинобудської сільської ради і як наслідок - рада не в змозі буде реалізувати такі програми: «Програма розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів», «Програма соціального захисту населення на території ради», «Програма соціально-економічного розвитку території Марчихинобудської сільської ради», «Програма культурно-масових заходів на території Марчихинобудської сільської ради».

Отже, у зв'язку з викладеним, проблема, яку пропонується вирішити, дуже важлива для всіх членів територіальної громади. Кожен податок є важливою складовою доходів сільського бюджету, оскільки забезпечує внесок у його наповнення. Згідно з бюджетним законодавством єдиний податок є одним із джерел надходжень загального фонду сільського бюджету, за рахунок якого забезпечується надання послуг населенню в галузях охорони здоров'я, соціального захисту, культури, фізичної культури та спорту тощо.

Питання наповнення сільського бюджету, у тому числі через встановлення ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців першої й другої груп платників єдиного податку за видами господарської діяльності, є сферою загальних інтересів суб'єктів господарювання (фізичних осіб-підприємців), органів місцевої влади й громади.

Як наслідок члени територіальної громади у тому числі суб'єктів господарювання, які обрали спрощену систему оподаткування та є платниками I й II груп (5 осіб за фактом 2019 року) отримують упевненість у можливості виконання соціально-економічних програм, органи місцевого самоврядування виконують вимоги Податкового кодексу України в частині встановлення місцевих податків чим забезпечується сприятливий клімат для самозайнятості населення (шляхом започаткування власної справи); зберігаються наявні та створюються додаткові робочі місця, забезпечується наповнення бюджету (прогнозовано у 2020 році –19445,28 грн.

Основні групи (підгрупи), на які проблема має вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Органи місцевого самоврядування	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
у тому числі суб'єкти малого	+	

підприємництва: - фізичні особи-підприємці першої й другої груп податку; - фізичні особи-підприємці та юридичні особи третьої групи		+
---	--	---

Розв'язання проблеми встановлення єдиного податку на території Марчихинобудської сільської ради за допомогою ринкового механізму неможливе оскільки чинним законодавством передбачено, що встановлення місцевих податків та зборів згідно з повноваженнями, визначеними в статті 12 Кодексу можуть здійснювати тільки органи місцевого самоврядування.

Тобто, врегулювання зазначених проблемних питань не може бути здійснено за допомогою:

- ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами прийнятими міською радою;
- діючих актів, оскільки ставки податку, визначені в рішенні сільської ради від 15.06.2018 «Про встановлення ставок єдиного податку на території Марчихинобудської сільської ради для фізичних осіб-підприємців на 2019 рік» застосовуються лише на 2019 рік.

Таким чином, вказана проблема потребує розв'язання шляхом прийняття рішення Марчихинобудської сільської ради «Про встановлення ставок із сплати єдиного податку на 2020 рік».

Згідно Податкового Кодексу рішення про встановлення місцевих податків приймається та офіційно оприлюднюється до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків.

II. Цілі державного регулювання

Проект регуляторного акта «Про встановлення ставок із сплати єдиного податку на 2020 рік» спрямований на розв'язання проблеми, визначеної у попередньому розділі аналізу регуляторного впливу, в цілому.

Основними цілями його прийняття є встановлення ставок із сплати єдиного податку відповідно до вимог Кодексу для суб'єктів господарювання – платників податку I та II груп залежно від виду господарської діяльності, отримання до сільського бюджету податкових надходжень від сплати єдиного податку у сумі 19445,28 грн.

Ухвалення рішення сприяє підвищенню рівня податкової дисципліни, ефективності контролю фіскальної служби в частині наповненості сільського бюджету та своєчасності сплати податку.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

У ході пошуку альтернативних способів досягнення цілей для проведення оцінки прийняття даного регуляторного акта розглядається розробником акта як перша альтернатива (далі – Альтернатива 1), другою альтернативною є неприйняття нового регуляторного акта (далі – Альтернатива 2) та третьою – прийняття даного регуляторного акта за максимальними ставками (далі – Альтернатива 3).

Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	<p>Застосування альтернативи є найбільш прийнятним. З уведенням у дію запропонованого регуляторного акта будуть упорядковані відносини між суб'єктами господарювання та органами державної влади й місцевого самоврядування в питаннях сплати єдиного податку фізичними особами-підприємцями першої й другої груп платників єдиного податку. Установлення ставок єдиного податку забезпечить надходження до сільського бюджету та нестиме більш прийнятне соціально справедливе податкове навантаження для суб'єктів господарювання, що підпадають під оподаткування за спрощеною системою.</p> <p>Прогнозні показники надходжень до сільського бюджету на 2020 рік складуть 19445,28 грн., I група платників податку – 2522,40 грн., II група – 16922,88 грн. (Таблиця 2) Суб'єкти господарювання сплачуватимуть єдиний податок:</p> <ul style="list-style-type: none"> - I група при ставці 8 % - 168,16 грн, максимальній ставці 10% - 210,20 грн. - II група при мінімальній ставці 8% – 352,56 грн., максимальній ставці 20% – 881,40 грн. <p>Стабільність надходжень, що формують загальний фонд сільського бюджету, дозволяє забезпечити безперебійну життєдіяльність сільської ради в різних сферах, та провести всі інші соціально важливі видатки, отримати всім мешканцям сільської ради суспільні послуги в тій чи іншій сфері, якими опікуються органи місцевого самоврядування</p>
Альтернатива 2	<p>Альтернатива не є прийнятною, оскільки вона веде до відмови від використання економічних ресурсів сільської ради, що спрямовуються на фінансування його інфраструктури (за 2018 рік від сплати єдиного податку платниками I групи отримано 1968,60 грн., II групи отримано 19296,20 грн., прогнозні показники надходжень до сільського бюджету на 2020 рік податку складуть 19445,28грн., у тому числі, I група – 2522,40 грн, II група – 16922,88 грн. У разі не встановлення відповідних ставок, сільський бюджет втратить надходження єдиного податку у сумі 19445,28 грн. у зв'язку з відсутністю мінімальної ставки.</p> <p>Неприйняття нового регуляторного акту в дію не узгоджуватиметься з вимогами Бюджетного та Податкового кодексів України, зокрема з принципами податкового законодавства України щодо прийняття рішення щорічно</p>
Альтернатива 3	Альтернатива є не прийнятною, оскільки буде збільшувати

податкове навантаження на окремих підприємців за певними видами господарської діяльності, що потребують зменшення відсоткової ставки податку. Установлення максимальних ставок єдиного податку для фізичних осіб-підприємців I і II груп платників єдиного податку забезпечить додаткові надходження до сільського бюджету у сумі 44829,60 тис.грн. проти альтернативи 1, упорядкує відносини між органами влади та суб'єктами господарювання з питань сплати єдиного податку, але разом з тим, ускладнить відносини між ними. Прогнозні показники надходжень до сільського бюджету при застосуванні максимальних ставок складуть 44829,60 грн., у тому числі від I групи (1 осібx210,20x12) – 2522,40 грн., від II групи (4 осібx881,4x12) – 42307,20 грн. (таблиця 7,8)

Примітка: Максимальна ставка податку для платників I групи 10% – 192,1 грн. на 2019 рік та 210,2 грн. на 2020 рік (від розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленого законом на 01.01.2019 – 1921,00 грн., прогнозовано на 2020 рік – 2102,00 грн.), II групи 20% – 834,60 грн. на 2019 та 881,40 грн. на 2020 (від розміру мінімальної заробітної плати, установлені законом на 01.01.2019 – 4173,00 грн., прогнозна на 2020 – 4407,00 грн.).

При описі альтернатив використовувалися розрахункові прогнозні показники надходжень до сільського бюджету від сплати єдиного податку платниками I та II груп.

Розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання – платників I групи єдиного податку у 2018 – 2020 роках

Таблиця 3

Розмір ставки, %	Оплата за місяць, грн.			Оплата за рік одним суб'єктом господарювання, грн.		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
8	140,96	153,68	168,16	1 691,52	1 844,16	2017,92
9	158,58	172,89	189,18	1 902,96	2 074,68	2270,16
10	176,20	192,10	210,20	2114,40	2 305,20	2522,44

Примітка: При розрахунках ураховано розмір прожиткового мінімуму 2018 -1762 грн., у 2019 – 1 921 грн., 2020-2102грн.

Прогнозні витраті суб'єкта господарювання I групи єдиного податку у 2019 році в середньому складуть 2074,68 грн., у 2020 році складуть 2270,17 грн. Тобто у зв'язку зі змінами законодавства витрати збільшаться на 195,49 грн.

Розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання – платників II групи єдиного податку у 2018– 2020 роках

Таблиця 4

Розмір ставки, %	Оплата за місяць, грн.			Оплата за рік одним суб'єктом господарювання, грн.		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
8	297,84	333,84	352,56	3574,08	4006,08	4230,72
15	558,45	625,95	661,05	6 701,40	7 511,40	7932,60

16	595,68	667,68	705,12	7 148,16	8 012,16	8461,44
17	632,91	709,41	749,19	7 594,92	8 512,92	8990,28
18	670,14	751,14	793,26	8 041,68	9 013,68	9519,12
19	707,37	792,87	837,33	8 488,44	9 514,44	10047,96
20	744,60	834,60	881,40	8 935,20	10 015,20	10576,80

При розрахунках ураховано розмір мінімальної заробітної плати у 2018 – 3 723,0 грн., 2019 – 4 173,0 грн., 2020-4407,0 грн

Прогнозні витрати суб'єкта господарювання II групи єдиного податку у 2019 році в середньому складуть 8083,7 грн., у 2020 році складуть 8537,00 грн. Тобто у зв'язку зі змінами законодавства витрати збільшаться на 453,30 грн.

Розрахунок витрат суб'єктів господарювання та вигод органів місцевого самоврядування при прийнятті регуляторного акту (альтернатива 1)

Таблиця 5

Для суб'єктів господарювання – платників єдиного податку I групи

% від прожитко-вого мінімуму, установленого на 01.01.2020	Сума оплати за місяць, грн.	Сума оплати за рік, грн. на одного платника	Прогнозна кількість платників податку на 2020 рік	Річний розмір надходжень до бюджету, грн.
1	2= 2102 грн.	3=2x12міс.	4	5=3x4
8	168,16	2017,92	1	2017,92
x	x	x	1	2017,92

Таблиця 6

Для суб'єктів господарювання – платників єдиного податку II групи

% від мінімальної заробітної плати, установленної на 01.01.2020	Сума оплати за місяць, грн.	Сума оплати за рік, грн.	Прогнозна кількість платників податку на 2020 рік	Річний розмір надходжень до бюджету, грн.
8	352,56	4230,72	4	16922,88
15	661,05	7932,60	-	-
16	705,12	8461,44	-	-
17	749,19	8990,28	-	-
18	793,26	9519,12	-	-
19	837,33	10047,96	-	-
20	881,40	10576,80	-	-
	x	x	4	16922,88

Розрахунок витрат суб'єктів господарювання та вигод органів місцевого самоврядування при збільшенні ставок єдиного податку до максимального, установленого законодавством (альтернатива 3)

Таблиця 7

Для суб'єктів господарювання – платників єдиного податку I групи

% від прожитко-вого мінімуму,	Сума оплати за місяць, грн.	Сума оплати за рік, грн.	Прогнозна кількість платників податку	Річний розмір надходжень до бюджету, грн.

установленого на 01.01.2020				
1	2=2102 грн.	3=2x12 міс.	4	5=3x4
10	210,20	2522,40	1	2522,40
	x	x		2522,40

Таблиця 8

Для суб'єктів господарювання – платників єдиного податку II групи

% від мінімальної заробітної плати, установленої на 01.01.2020	Сума оплати за місяць, грн.	Сума оплати за рік, грн.	Прогнозна кількість платників податку	Річний розмір надходжень до бюджету, грн.
1	2= 4 407 грн.	3=2x12 міс.	4	5=3x4
20	881,40	10576,80	4	42307,20
	x	x	4	42307,20

Із розрахунків видно, що досягнення цілей з найменшими витратами суб'єктів господарювання, громадян та органів місцевого самоврядування можливе при встановленні розміру ставок єдиного податку для платників I та II груп відповідно до пропонованого регуляторного акта (таблиці 5, 6).

При визначенні оптимальних ставок податку задля досягнення цілей проаналізовано можливість їх досягнення з різними витратами для суб'єктів господарювання, громадян та держави й вибрано такі ставки, за яких досягнення встановлених цілей можливе з найменшими витратами для суб'єктів господарювання, громадян та держави, зокрема забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та органів місцевого самоврядування.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

Оцінка впливу на сферу інтересів органів місцевого самоврядування

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>Дає можливість врегулювати питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - приведення нормативного акта органу місцевого самоврядування у відповідність до норм Кодексу - надходження єдиного податку до сільського бюджету і можливість фінансування покладених на органи місцевого самоврядування повноважень; - формування позитивного іміджу сільської ради <p>Прогнозоване надходження до сільського бюджету 19445,28 грн.</p>	<p>Витрати пов'язані із виконанням регуляторного акта:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на розповсюдження прийнятого рішення; - на організацію контролю за надходженням коштів до сільського бюджету

Альтернатива 2	Відсутні. Неузгодження з вимогами бюджетного та Податкового Кодексів, зокрема щорічного прийняття рішення	Втрати сільського бюджету на прогнозованому рівні близько 19445,28 грн.
Альтернатива 3	Максимальне надходження до сільського бюджету спричинять надпланові надходження сільського бюджету які можливо спрямувати на додаткові соціальні програми сільської ради. Прогнозовані надходження до сільського бюджету складуть 44829,60 грн. (2522,40 +42307,20) таблиця 7,8)	Витрати пов'язані із виконанням регуляторного акта: - на розповсюдження прийнятого рішення; - на організацію контролю за надходженням коштів до сільського бюджету

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Непрямі вигоди. Стабільність надходжень (19445,28 грн.) дозволить забезпечити безперервну життєдіяльність сільської ради в різних сферах, та отримати всім мешканцям села суспільні послуги в тій чи іншій сфері, якими опікуються органи місцевого самоврядування	Непрямі витрати полягають у спрямуванні коштів місцевих податків на вирішення питань з соціально економічного розвитку сільської ради
Альтернатива 2	Відсутні	Непрямі витрати полягають у зменшенні бюджетних коштів, які будуть спрямовані на соціально-економічний розвиток сільської ради, вирішення проблем громадян
Альтернатива 3	Вирішення більшої кількості соціальних проблем сільської ради за рахунок значного зростання дохідної частини сільського бюджету, а саме збільшення на 25384,32 грн. (44829,60-19445,28)	Непрямі витрати полягають у спрямуванні коштів місцевих податків на вирішення питань з соціально економічного розвитку сільської ради

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	0	0	0	5	5
Фізичні особи 1 групи				1	1
Фізичні особи 2 групи	0	0	0	4	4
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків				100	X

Джерело інформації: розрахункові дані взяті на підставі даних відділу бухгалтерії Марчихинобудської сільської ради.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Справляння місцевих податків до вимог Податкового та Бюджетного кодексів України Зменшення податкового навантаження на платників за рахунок диференціації ставок, легалізація окремих видів господарської діяльності. порівнянні з альтернативою 3 податкове навантаження зменшується на 25384,32 грн.	Сплата місцевих податків до сільського бюджету у сумі 19445,28 грн. (таблиця 2)
Альтернатива 2	Сплата податку за мінімальними ставками (відсутність мінімальних ставок) Зменшення податкового навантаження орієнтовно на 19445,28 грн.(таблиця 1)	Відсутні.
Альтернатива 3	Відсутні	Збільшення матеріальних витрат, пов'язаних зі сплатою податку, унаслідок установлення максимальних ставок єдиного податку. Сплата податку у сумі 44829,60 грн. (таблиці 7,8)

Оцінка впливу регуляторного акта на конкуренцію в рамках проведення аналізу регуляторного впливу

Категорія впливу	Відповідь
1	2
А. Обмежує кількість або звужує коло постачальників. Такий наслідок може настати, якщо регуляторна пропозиція:	Ні
1. Надає суб'єкту господарювання виключні права на поставку товарів чи послуг;	Ні
2. Запроваджує режим ліцензування, надання дозволу або вимогу погодження підприємницької діяльності з органами влади;	Ні
3. Обмежує здатність окремих категорій підприємців постачати товари чи надавати послуги (звужує коло учасників ринку);	Ні
4. Значно підвищує вартість входження в ринок або виходу з нього;	Ні
5. Створює географічний бар'єр для постачання товарів, виконання робіт, надання послуг або інвестицій.	Ні
Б. Обмежує здатність постачальників конкурувати. Такий наслідок може настати, якщо регуляторна пропозиція:	Ні
1. Обмежує здатність підприємців визначати ціни на товари та послуги;	Ні
2. Обмежує можливість постачальників рекламувати або здійснювати маркетинг товарів чи послуг;	Ні
3. Установлює стандарти якості, що надають необґрунтовану перевагу окремим постачальникам порівняно з іншими, або стандарти вищого рівня якості, ніж той, який обрали б окремі достатньо поінформовані споживачі;	Ні
4. Суттєво збільшує витрати окремих суб'єктів підприємництва порівняно з іншими (зокрема внаслідок дискримінаційного ставлення до діючих та нових учасників ринку).	Ні
В. Зменшує мотивацію постачальників до активної конкуренції. Такий наслідок може настати, якщо регуляторна пропозиція:	Ні
1. Запроваджує режим саморегулювання або спільного регулювання;	Ні
2. Вимагає або заохочує публікувати інформацію про обсяги виробництва чи реалізацію, ціни та витрати підприємств;	Ні
Г. Обмежує вибір та доступ споживачів до необхідної інформації. Такий наслідок може настати, якщо регуляторна пропозиція:	Ні
1. Обмежує здатність споживачів вирішувати в кого купувати товар;	Ні
2. Знижує мобільність споживачів унаслідок підвищення прямих або непрямих витрат на заміну постачальника;	Ні
3. Суттєво обмежує чи змінює інформацію, необхідну для ухвалення раціонального рішення щодо придбання або продажу товарів.	Ні

17. **найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей**

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	3	<p>Альтернатива 1 дає змогу майже повною мірою досягнути поставлених цілей державного регулювання (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть) Прийняття даного рішення забезпечить досягнути встановлених цілей чітких та прозорих механізмів справляння та сплати податку на території сільської ради та відповідно наповнення сільського бюджету. До бюджету територіальної громади надійде 19445,28 грн, що дозволить профінансувати деякі соціальні програми сільської ради. Таким чином прийняття вказаного рішення буде досягнуто балансу інтересів органів місцевого самоврядування, громади і платників податків.</p>
Альтернатива 2	1	<p>Альтернатива 2 не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання (проблема продовжує існувати) Така альтернатива є непринятною у зв'язку з тим що відповідно до підпункту 12.3.5 статті 12 Кодексу місцеві податки і збори сплачуються платниками у порядку установленому Кодексом за мінімальними ставками, що не сприятиме наповненню сільського бюджету. Наслідком є недоотримання надходжень до сільського бюджету коштів на прогнозованому рівні 19445,28 грн. Негативний вплив буде задано територіальній громаді села оскільки відсутність надходжень до бюджету ставить під загрозу фінансування соціально важливих сільських програм передбачених програмою соціально економічного розвитку сільської ради.</p>
<i>Альтернатива 3</i>	2	<p>Альтернатива 3 дозволяє частково досягнути поставлених цілей (проблема значно зменшиться, однак, деякі важливі</p>

	критичні аспекти залишаться не вирішеними). Надмірне податкове навантаження на суб'єктів господарювання знівелює вигоди від збільшення дохідної частини сільського бюджету, як наслідок виникне зворотній ефект в результаті якого зменшення надходжень до сільського бюджету. Балансу інтересів досягнуто не буде.
--	---

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Органи місцевого самоврядування: надходження єдиного податку до сільського бюджету (19445,28 грн.) і можливість фінансування покладених на органи місцевого самоврядування повноважень; Громадяни: Непрямі вигоди. Стабільність надходжень дозволить отримати всім мешканцям сільської ради суспільні послуги в тій чи іншій сфері, якими опікуються органи місцевого самоврядування Суб'єкти господарювання: Зменшення податкового навантаження на платників за рахунок диференціації ставок	Органи місцевого самоврядування: витрати пов'язані із виконанням рішення на його розповсюдження, організацію та контролю надходженням коштів сільського бюджету; Громадяни: Непрямі витрати полягають у спрямуванні коштів місцевих податків на вирішення питань з соціально економічного розвитку сільської ради Суб'єкти господарювання: Сплата місцевих податків до бюджету сільської ради.	Є найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу за максимально досягнути поставлених цілей державного регулювання

Альтернатива 2	<p>Органи місцевого самоврядування Відсутні. Громадяни: Відсутні Суб'єкти господарювання Зменшення податкового навантаження (відсутність мінімальних ставок)</p>	<p>Органи місцевого самоврядування Втрати сільського бюджету Громадяни: Непрямі витрати полягають у зменшенні бюджетних коштів, які будуть спрямовані на соціально-економічний розвиток сільської ради. Суб'єкти господарювання: Відсутні</p>	<p>На відміну від альтернативи 1 не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання.</p>
Альтернатива 3	<p>Органи місцевого самоврядування: максимальне надходження до сільського бюджету спричинять надпланові надходження сільського бюджету (25384,32 грн.), які можливо спрямувати на додаткові соціальні програми сільської ради. Громадяни: Вирішення більшої кількості соціальних проблем сільської ради за рахунок значного зростання дохідної частини сільського бюджету Суб'єкти господарювання: Відсутні</p>	<p>Органи місцевого самоврядування: витрати пов'язані із виконанням рішення на його розповсюдження, організацію та контролю за надходженням коштів до сільського бюджету; Громадяни: Непрямі витрати полягають у спрямуванні коштів місцевих податків на вирішення питань з соціально економічного розвитку сільської ради Суб'єкти господарювання: Збільшення матеріальних</p>	<p>Альтернатива може бути прийнятою досягаються цілі ухвалення акта, але при цьому збільшується за податкове навантаження.</p>

		витрат, пов'язаних зі сплатою податку, унаслідок установа максимальних ставок єдиного податку
Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Для досягнення встановлених цілей державного регулювання, перевага була надана даній альтернативі оскільки проектом рішення запропоновано встановлення на законних підставах розмірів ставок податків. Прийняття проекту дозволить зменшити податкове навантаження окремим платникам податків проти альтернативи 3, забезпечить стабільні надходження податків до сільського бюджету у сумі грн. що дозволить отримати всім мешканцям сільської ради суспільні послуги в тій чи іншій сфері	Проект рішення є нормативно-правовим актом, зовнішніми факторами впливу на його дію є внесення змін до Податкового кодексу України або виникнення необхідності в нормативному врегулюванні певних правовідносин. Індикаторами процесу та явища соціально економічного характеру (прискорення або уповільнення змін економічного зростання, політичні впливи, дефіцит ресурсів, тощо).
Альтернатива 2	Альтернатива 2 не дає можливості досягнути поставлених цілей державного регулювання, на відміну від альтернативи 1. У разі не прийняття регуляторного акту податок справлятиметься по мінімальним ставкам що спричинять втрати доходної частини бюджету у сумі 19445,28 грн. та відповідно не виконання бюджетних програм	Х

Альтернатива 3	<p>Альтернатива 3 не дає можливості досягнути поставлених цілей державного регулювання, на відміну від альтернативи 1 так як цілі можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, однак деякі важливі критичні її аспекти залишаться не вирішеними)</p> <p>Надмірне навантаження на господарювання знівелює вигоди від збільшення дохідної частини сільського бюджету, як наслідок виникне зворотній ефект в результаті якого зменшення надходжень до сільського бюджету. Балансу інтересів досягнуто не буде</p>	<p>Проект рішення є нормативно-правовим актом, зовнішніми факторами впливу на його дію є внесення змін до Податкового кодексу України або виникнення необхідності в нормативному врегулюванні певних правовідносин.</p> <p>Індикаторами процесу та явища соціально економічного характеру (прискорення або уповільнення змін економічного зростання, політичні впливи, дефіцит ресурсів, тощо).</p>
----------------	---	---

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізм розв'язання вказаної вище проблеми полягає у прийнятті відповідно до Бюджетного та Податкового кодексів України рішення Марчихинобудської сільської ради «Про встановлення ставок єдиного податку на території Марчихинобудської сільської ради для фізичних осіб-підприємців на 2020 рік», яким визначаються ставки для 1, 2 груп платників єдиного податку залежно від виду господарської діяльності та у відсотках від «життєвого мінімуму» для 1 групи та «мінімальної заробітної плати» для 2 групи.

Цей спосіб досягнення цілей є оптимальним шляхом вирішення проблеми й ґрунтується на загальнообов'язковості виконання норм рішення всіма учасниками правовідносин у системі оподаткування.

Відповідно до статей 291, 293 Кодексу органами місцевого самоврядування розміри ставок єдиного податку встановлюються для суб'єктів господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності. Належать до таких груп платників єдиного податку:

- перша група – фізичні особи-підприємці, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та/або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню і обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 300 000 грн.;

- друга група – фізичні особи-підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у

сфері ресторанного господарства, за умови, що протягом календарного року відповідають сукупності таких критеріїв:

- не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб;
- обсяг доходу не перевищує 1 500 000 грн.

При здійсненні регуляторної діяльності розглядаються обґрунтовані пропозиції та зауваження до проекту рішення, надані суб'єктами господарювання, представниками територіальної громади в установленому законом порядку.

З метою підтримки малого підприємництва, сприяння самозайнятості населення, створення додаткових місць передбачено зменшення розмірів ставок єдиного податку платників I групи на рівні 2019 року, та II групи – на рівні 2019.

Інші елементи податків (зокрема платники податку, об'єкт оподаткування, база оподаткування, порядок обчислення податку, податковий період, строк та порядок сплати податку, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку) та відносини, що виникають у сфері справляння податків визначено на рівні Податкового кодексу України.

Інформування громадськості відносно регуляторного акта здійснюється на офіційній веб-сторінці Марчихинобудської сільської ради в мережі Інтернет (<https://mar-buda-rada.gov.ua/>) розділ «Регуляторна діяльність» підрозділ «Оприлюднення проектів регуляторних актів».

З метою забезпечення інформованості громади та суб'єктів господарювання рішення сільської ради передбачається оприлюднити на дошці оголошень за адресою с.Марчихина Буда, вул.Центральна, 17

Таким чином, упровадження регуляторного акта забезпечить дотримання норм чинного податкового законодавства як органами державної податкової служби, органами місцевого самоврядування, так і суб'єктами господарювання, у порядку та на умовах, визначених Кодексом і цим регуляторним актом.

Тобто, прийняття рішення Марчихинобудської сільської ради «Про встановлення ставок єдиного податку на території Марчихинобудської сільської ради для фізичних осіб-підприємців на 2020 рік» є єдиним і безумовним шляхом вирішення проблеми і ґрунтується на загальнообов'язковості виконання всіма учасниками правовідносин у системі оподаткування норм зазначеного рішення.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Адміністрування даного регуляторного акта буде проводитись на рівні державної податкової інспекції. Органи місцевого самоврядування наділені повноваженнями лише встановлювати ставки податку, не змінюючи порядок їх обчислення, сплати та інші адміністративні процедури.

Дія регуляторного акта не поширюється на суб'єктів господарювання великого й середнього підприємництва, тому розрахунки витрат на одного суб'єкта господарювання та бюджетних витрат адміністрування зазначеної

категорії відповідно до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 року № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта») не проводилися. Питома вага суб'єктів I та II груп малого підприємництва (мікро) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія регуляторного акта, складає 100 відсотків.

У зв'язку з тим, що питома вага суб'єктів малого підприємництва в загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія регуляторного акта, перевищує 10%, здійснено розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади та для суб'єктів малого підприємництва згідно з Методикою проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва) (додаток).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії запропонованого регуляторного акту один рік, що є достатнім для розв'язання проблеми та досягнення цілей державного регулювання.

Передбачається, що платники єдиного податку I та II груп будуть неухильно виконувати вимоги запропонованого проекту рішення, тобто в повному обсязі та своєчасно здійснювати податкові платежі.

Несплата (неперерахування) фізичною особою-платником єдиного податку, визначеною підпунктами 1 і 2 пункту 291.4 статті 291 Кодексу, авансових внесків єдиного податку в порядку та в строки, визначені цим Кодексом, тягне за собою накладення штрафу в розмірі 50 відсотків ставки єдиного податку, обраної платником єдиного податку відповідно до Кодексу.

У разі виявлення відповідним контролюючим органом, під час проведення перевірок, порушень платником єдиного податку першої – другої груп вимог, установлених Кодексом, анулювання реєстрації платника єдиного податку першої – другої груп проводиться за рішенням такого органу, прийнятим на підставі акта перевірки, з першого числа місяця, наступного за кварталом, у якому допущено порушення. У такому випадку суб'єкт господарювання має право обрати або перейти на спрощену систему оподаткування після закінчення чотирьох послідовних кварталів з моменту прийняття рішення контролюючим органом.

Виходячи із норм пункту 5 статті 2 частини першої статті 3 Бюджетного Кодексу України бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України, становить один календарний рік, що починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.

Тобто, орган місцевого самоврядування, в рамках визначених Бюджетним та Податковим кодексами України, мають до 15 липня кожного року прийняти рішення на наступний рік з визначенням обов'язкових елементів, встановлених положеннями Кодексу для єдиного податку.

Проте, в разі внесення змін до чинного податкового законодавства на державному рівні, що впливатимуть на дію даного регуляторного акта, та необхідності зміни розміру ставок та доповнень за потребою до нього будуть вноситись відповідні коригування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Виходячи з цілей державного регулювання, визначених у другому розділі АРВ, для відстеження результативності регуляторного акта слід визначити не менше ніж три кількісних показника, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акта та які підлягають контролю (відстеження результативності).

Для відстеження результативності дії регуляторного акту обрано такі показники:

Назва показника	2019	2020
Розмір надходжень до сільського бюджету від сплати фізичних осіб - підприємців, платників єдиного податку I та II групи, (грн.)	17868,48	19445,28
Кількість фізичних осіб-підприємців, платників єдиного податку I та II групи, всього (осіб)	5	5
Розмір часу і коштів, що витратимуться суб'єктами господарювання фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта (год./грн.)	x	0,3 год./8,26
Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта	Відповідно до частини п'ятої статті 12 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень рішення визначається кількістю осіб, що: <ul style="list-style-type: none"> - ознайомляться з зазначеним рішенням в приміщенні Марчихинобудської сільської ради; - ознайомляться і отримують інформацію щодо рішення в ГУДФС Шосткинське управління Ямпільської ДПІ в Сумській області - отримують регуляторний акт за запитами до органів місцевого самоврядування; - ознайомляться з регуляторним актом на офіційній веб-сторінці Марчихинобудської сільської ради в мережі Інтернет https://mar-buda-rada.gov.ua/), 	

розділ «Регуляторна діяльність»;
- отримують регуляторний акт або інформацію щодо основних його положень іншими шляхами

Кількість платників податку визначена відповідно розрахункових даних взятих на підставі даних відділу бухгалтерії Марчихинобудської сільської ради.

Розмір коштів, що витратимуться суб'єктами господарювання, пов'язаний з виконанням вимог акта, може бути змінений, якщо зміниться розмір мінімальної заробітної плати.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Оцінка ефективності запропонованого регуляторного акта буде здійснена за підсумками проведення базового та повторного відстеження результативності регуляторного акту.

Базове відстеження результативності регуляторного акту буде проведено в III кварталі 2019 року.

Повторне відстеження результативності регуляторного акту буде проведено у вересні 2020 року.

Відстеження результативності цього регуляторного акта буде здійснюватися статистичним методом, здійснюватися відповідальним за його розробку – постійною комісією з питань бюджету, фінансів, планування, ринкових реформ і управління комунального власністю на підставі аналізу статистичних даних щодо кількості фізичних осіб-підприємців, на яких розповсюджується дія регуляторного акту, наданих головним бухгалтером сільської ради, а також аналізу статистичних даних щодо надходження єдиного податку до бюджету Марчихинобудської сільської ради.

Сільський голова

С.М.Нешчерет

Додаток 4
до Методики проведення аналізу
впливу регуляторного акта

ТЕСТ
малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у квітні 2019 р.

№ з/п	Вид консультації (публічні консультації прями (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), Інтернет - консультації прями (Інтернет - форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1.	Робоча зустріч та телефонні розмови	3	Доведення до відома обґрунтувань що доцільності ухвалення рішення про встановлення ставок єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва. Підтвердження розміру непрямих витрат суб'єктів господарювання на виконання вимог регулювання. Обговорено оцінку впливу регуляторного акта на конкуренцію в рамках проведення аналізу регуляторного впливу.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 5 одиниць (мікропідприємства);

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 100 (відсотків) (відповідно до таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» додатка 1 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта).

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

№ з/п	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичн і (за наступний рік)	
Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1.	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів)	0,0	0,0	
2.	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування	0,0	0,0	
3.	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали)	0,0	0,0	
4.	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування)	0,0	0,0	
5.	Податки та збори:	I група – 2522,40 грн. II група – 4230,72 грн.	0,0	
6.	Разом, гривень <i>Формула:</i> <i>(сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)</i>		X	
7.	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць		I група - 1 II група - 4	
8.	Сумарно, гривень <i>Формула:</i> <i>відповідний стовпчик "разом" X</i> <i>кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7)</i>	I група - 2522,50 грн. II група - 16922,88 грн Всього 19445,38грн.	X	
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва				

щодо виконання регулювання та звітування

Розрахункова чисельність суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 5 осіб (дані наведені в таблиці 10 до аналізу регуляторного впливу проекту рішення сільської ради ради «Про встановлення ставок єдиного податку на території Марчихинобудської сільської ради для фізичних осіб-підприємців на 2020 рік») Розрахунок вартості 1 людино-години:

Для розрахунку витрат використовується орієнтований мінімальний розмір заробітної плати (Лист Міністерства фінансів України від 03.08.2018 № 05110-14-21/20720, орієнтована мінімальна заробітна плата 4407,0) у погодинному розмірі: $4407,0/160 = 27,54$ грн /год.

9.	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Формула: витрати часу на отримання інформації про регулювання отримання необхідних форм та заявок X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночну кількість форм (0,1 годин X 27,54 грн. (мінімальна заробітна плата X 1 форм. = 2,75)	2,75 грн.	0,0	
10.	Процедури організації виконання вимог регулювання Формула: витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість внутрішніх процедур	0,0	0,0	
11.	Процедури офіційного звітування (витрати часу з підготовки та подання декларації) Формула: витрати часу з підготовки та подання декларації = 0,2 год. X 27,54 грн. = 5,51 грн.	5,51 грн.	0,0	
12.	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок Формула: витрати часу на забезпечення процесу перевірок контролюючих органів X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночну кількість перевірок	0,0	0,0	
13.	Інші процедури (уточнити)	0,0	-	
14.	Разом, гривень. Формула: (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)	8,26	X	
15.	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	5	0,0	
16.	Сумарно, гривень	41,30	X	

Кількість суб'єктів господарювання малого підприємництва, на яких буде поширено регулювання наведено в таблиці Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання до

аналізу регуляторного впливу проекту рішення сільської ради «Про встановлення ставок єдиного податку на території Марчихинобудської сільської ради для фізичних осіб-підприємців на 2020 рік»

Для розрахунку витрат використовується орієнтований мінімальний розмір заробітної плати (Лист Міністерства фінансів України від 01.08.2018 № 05110-14-21/20720, орієнтована мінімальна заробітна плата 4407,0) у погодинному розмірі $4407,0/160=27,54$ грн. /год.

Витрати часу враховуються відповідно до пунктів 1, 3, 6 карти 11 міжгалузевих нормативів чисельності працівників бухгалтерського обліку (Наказ Міністерства праці і соціальної політики України від 26 вересня 2003 року №269 «Міжгалузеві нормативи чисельності працівників бухгалтерського обліку»)

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Адміністрування даного регуляторного акта буде проводитись на рівні ГУДФС Шосткинське управління Ямпільської ДПІ в Сумській області, тобто витрати органи місцевого самоврядування не здійснюють.

Для розрахунку витрат використовується орієнтований мінімальний розмір заробітної плати (Лист Міністерства фінансів України від 01.03.2018 № 05110-14-21/20720, орієнтована мінімальна заробітна плата 4407,0 грн.) у погодинному розмірі $4407,0$ грн./ $160=27,54$ грн. /год.

Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання малого підприємництва - за потреби окремо для суб'єктів малого та мікро-підприємств)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0	0	0	0	0,0
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	0,2	27,54	1	5	27,55
камеральні	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
виїзні	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення	0	0	0	0	0

вимог регулювання					
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання(оскільки не може бути 100% порушень,беремо 5% платників фізичних осіб)	0	0	0	0	0
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання (усі порушники не будуть оскаржувати рішення,беремо 50% загальної кількості 5% платників ,які можуть мати порушення,рядок 3)	0	0	0	0	0
6. Підготовка звітності за результатами регулювання:	0,1	27,54	X	5	13,8
7. Інші адміністративні процедури (уточнити):	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Разом за рік	X	X	X	X	41,35

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.

Кількість суб'єктів господарювання малого підприємництва, на яких буде поширено регулювання наведено в таблиці Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання до аналізу регуляторного впливу проекту рішення сільської ради «Про встановлення ставок із сплати єдиного податку на 2020 рік».

Для розрахунку витрат використовується орієнтований мінімальний розмір заробітної плати (Лист Міністерства фінансів України від 01.03.2018 №05110-14-21/20720, орієнтована мінімальна заробітна плата 4407,0) у погодинному розмірі $4407,0/160=27,54$ грн. /год

Витрати часу враховуються відповідно до пунктів 1, 3, 6 карти 11 міжгалузевих нормативів чисельності працівників бухгалтерського обліку (Наказ Міністерства праці і соціальної політики України від 26 вересня 2003 року №269 «Міжгалузеві нормативи чисельності працівників бухгалтерського обліку»

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

№ з/п	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	
1.	Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	19445,38 грн (дані рядка 8 пункту 3 цього додатка)	
2.	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо	41,30 грн. (дані рядка 16 пункту 3 цього додатка)	

	виконання регулювання та звітування		
3.	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	19486,68 грн (сума рядків 1 та 2 цієї таблиці)	
4.	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	3,27 грн. («Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва» цього додатка)	
5.	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	19489,95 грн. (сума рядків 3 та 4 цієї таблиці)	

5. Розроблення коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання.

Цей податок не є новим, крім того Кодексом визначено, що органи місцевого самоврядування можуть встановлювати ставки єдиного податку тільки для платників I та II груп, які всі є суб'єктами мікро- (малого) підприємництва. При його запровадженні для суб'єктів малого підприємництва застосовано коригуючі (пом'якшувальні) заходи, передбачені Кодексом.

З метою пом'якшення дії державного регулювання, недопущення податкового навантаження для платників єдиного податку I та II групи, що зареєстровані та здійснюють підприємницьку діяльність на території Марчихинобудської сільської ради, відповідно до видів господарської діяльності встановлено розміри ставок єдиного податку I групи – від 8% до 10% від прожиткового мінімуму, II групи – від 8% до 20% від мінімальної заробітної плати, при законодавчому рівні – 10%, 20% відповідно.

Щодо спрощення адміністративних процедур з регулювання.

Чинне податкове законодавство передбачає пряме регулювання питань порядку, строків, звітування та сплати місцевих податків (визначається виключно нормами Податкового кодексу України).

Таким чином, Марчихинобудська сільська рада не має повноважень щодо встановлення пом'якшувальних заходів з адміністративних процедур з регулювання. Застосування даних заходів можливе тільки за умов внесення змін до податкового законодавства України.

Сільський голова

С.М.Нещерет

Експертний висновок

Постійна комісія з питань бюджету, фінансів, планування, ринкових реформ і управління комунальною власністю, Марчихинобудської сільської ради (надалі комісія) по проекту рішення сесії «Про встановлення ставок єдиного податку на території Марчихинобудської сільської ради для фізичних осіб-підприємців на 2020 рік» та аналізу його регуляторного впливу

« 17 » травня 2019 року

с. Марчихина Буда

Комісія, керуючись статтями 4,8,34 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», розглянула проект рішення Марчихинобудської сільської ради «Про встановлення ставок єдиного податку на території Марчихинобудської сільської ради для фізичних осіб-підприємців на 2020 рік» та встановила наступне:

розробником регуляторного акта є Марчихинобудська сільська рада. Проект рішення підготовлено на підставі Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», на виконання Податкового кодексу України.

1. Відповідність проекту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики, встановленим статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

Проаналізувавши проект регуляторного акта, комісія визначили наступне:

- ситуація яка вплинула на необхідність його розробки, свідчить про необхідність регулювання господарських відносин з метою визначення розмірів ставок єдиного податку, які можуть справлятися на території Марчихинобудської сільської ради.
- всі пропозиції враховані в проекті регуляторного акта – проект рішення Марчихинобудської сільської ради «Про встановлення ставок єдиного податку на території Марчихинобудської сільської ради для фізичних осіб-підприємців на 2020 рік», який відповідає усім принципам державної регуляторної політики, встановленим статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а саме: доцільність, адекватність, ефективність, збалансованість, передбачуваність, прозорість та врахування громадської думки.

2. Відповідність проекту регуляторного акта вимогам статті 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

В запропонованому проекті дотримуються вимоги регуляторного впливу з:

- визначення та оцінки альтернативних способів досягнення встановлених цілей;
- обґрунтування, чому визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів і потребує запропонованого регулювання;
- обґрунтування, чому визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, та розгляду можливості внесення змін до них;
- визначення очікуваних результатів прийняття запропонованого регуляторного акта, у тому числі здійснення розрахунку очікуваних витрат та вигод суб'єктів господарювання, громадян та держави внаслідок дії регуляторного акта;
- визначення цілі державного регулювання;
- аргументування переваг обраного способу досягнення встановлених цілей;
- опису механізмів і заходів, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми шляхом прийняття запропонованого регуляторного акта;
- обґрунтування можливості досягнення встановлених цілей у разі прийняття запропонованого регуляторного акта;
- обґрунтованого доведення, що досягнення запропонованим регуляторним актом встановлених цілей є можливим з найменшими витратами для суб'єктів господарювання, громадян та держави;

- обґрунтованого доведення, що вигоди, які виникатимуть внаслідок дії запропонованого регуляторного акта, виправдовують відповідні витрати у випадку, якщо витрати та/або вигоди не можуть бути кількісно визначені;
- оцінки можливості впровадження та виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи державної влади, органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги;
- оцінки ризику впливу зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта,
- обґрунтування запропонованого строку чинності регуляторного акта;
- визначення показників результативності регуляторного акта;
- визначення заходів, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта в разі його прийняття.

П. 12.3.5 ст. 12 Податкового Кодексу України у разі якщо сільська рада не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів, що є обов'язковими згідно з нормами цього Кодексу, такі податки до прийняття рішення справляються виходячи з норм цього Кодексу із застосуванням їх мінімальних ставок, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю. Тому існує потреба затвердження нових ставок місцевих податків і зборів на майбутній бюджетний 2020 рік.

Розробником регуляторного акта були враховані вимоги Податкового кодексу України,

3. Узагальнений висновок

Проаналізувавши проект регуляторного акта, комісія вважає, що проект регуляторного акта – проект рішення Марчихинобудської сільської ради «Про встановлення ставок єдиного податку на території Марчихинобудської сільської ради для фізичних осіб-підприємців на 2020 рік», аналіз його регуляторного впливу відповідають вимогам статей 4 та 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

**Голова постійної комісії з питань бюджету,
фінансів, планування, ринкових реформ
і управління комунальною власністю**

Н.А.Листопад

Повідомлення
про оприлюднення проекту регуляторного акту – проекту рішення Марчихинобудської сільської ради «Про встановлення ставок єдиного податку на території Марчихинобудської сільської ради для фізичних осіб-підприємців на 2020 рік»»

Розробник – Марчихинобудська сільська рада

Даний регуляторний акт розроблений відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

Проект регуляторного акту передбачає необхідність встановлення ставок єдиного податку на території Марчихинобудської сільської ради для фізичних осіб-підприємців на 2020 рік із врахування потреб територіальної громади Марчихинобудської сільської ради та забезпечення надходжень до місцевого бюджету.

Проект рішення Марчихинобудської сільської ради «Про встановлення ставок єдиного податку на території Марчихинобудської сільської ради для фізичних осіб-підприємців на 2020 рік» та аналіз його регуляторного впливу буде розміщено на дошці оголошень Марчихинобудської сільської ради за адресою: Сумська область, Ямпільський район, с.Марчихина Буда, вул.Центральна,17 та на офіційному сайті Марчихинобудської сільської ради (<http://mar-buda-rada.gov.ua/>)

Строк приймання пропозицій та зауважень до проекту регуляторного акту становить 1 місяць з дня оприлюднення проекту регуляторного акта та аналізу його регуляторного впливу.

Пропозиції та зауваження до проекту регуляторного акту та аналізу регуляторного впливу просимо надавати в письмовій формі за адресою: Сумська область, Ямпільський район, с.Марчихина Буда, вул.Центральна,17, тел. 5-43-43

Постійна комісія з питань бюджету, фінансів, планування, ринкових реформ і управління комунальною власністю.